

Opendeurdag op 2 november van 14 tot 18 uur

Innovatief vleesvarkensbedrijf best een bezoekje waard

Tekst en beeld: Franky De Letter

Langs de Zwevezeelsestraat in Koolskamp wordt dezer dagen koortsachtig verder gewerkt aan een nieuwe vleesvarkensstal. Het bedrijf laat zich opmerken door drie innovaties:

- een ammoniakemissiearm-systeem van eigen makelij;
- zelfvoorziening qua elektriciteit middels een pocketvergister;
- en het conditioneren van groenteresten om aan de varkens te voederen.

Voor een avant-première meldde *Varkensbedrijf* zich aan bij Bart Vanackere en zijn echtgenote Mieke Baekelandt. Blijkt dat die, ondanks de crisis, zijn blijven geloven in een mooie toekomst voor de varkenshouderij.

Eigen AEA-systeem

Toen Bart en Mieke een paar jaar geleden – nog in volle crisistijd dus – het idee opvatten om hun vleesvarkensactiviteiten te optimaliseren, hadden ze beide zo hun wensen. Gemeenschappelijke basisinstek was wel dat de jaarkosten zo laag mogelijk moesten blijven. Bart wou daarom absoluut een vergister, kwestie van volledig zelfvoorzienend te zijn inzake elektrische energie. Mieke van haar kant wilde liever geen luchtwater, gelet op de productie van het vele spuiwater.

Een en ander bracht het echtpaar ertoe om een eigen ammoniakemissiearm-systeem (AEA-systeem) te ontwikkelen. Dat is gebaseerd op het evacueren van zowel de urine als de vaste mest uit de stal via een hellende vloer in de put onder de roosters waarop mestschuiven lopen. “Voor de vergisting heb je immers verse mest nodig”, verklaart Bart die in deze Limko, verdeler van JOZ-mestschuiven aansprak.

In de bestaande vleesvarkensstal op de site werd in eerste instantie een proefversie gebouwd. “We zijn er vanaf de putvloer herbegonnen”, vertelt Bart. “Er werd een nieuwe vloer onder helling gestort, een simulatie gemaakt van de nieuwe stal en daarna getest met diverse mestschuiven. Standaard is een mestschuif immers voor koeienmest gemaakt. In ons concept wordt de urine apart afgevoerd, wat de mest dikker maakt. Komt daarbij dat varkens op bepaalde plaatsen mesten en niet verspreid over de gehele stal zoals koeien. Gevolg: de ene schuif neemt veel mest mee; de andere soms nauwelijks. Dat vraagt om aanpassingen.”

Innovatiesteun noodzakelijk

In het concept worden de roosters (van Dobbelaere Beton) gedragen door

De nieuwe vleesvarkensstal meet 42 (2 x 21) bij 102 meter en zal 5.200 varkens huisvesten in vier grote groepen.

de putmuren zodat de roosterbreedte ook (nagenoeg) de schuifbreedte is. Gelet op de vereiste helling betekent dit wel dat de bouw van de kelder heel precies maatwerk vereiste. “De landmeter heeft op de lijnen waar de muren moesten komen om de 2 meter de exacte hoogte gemeten”, geeft Bart nog aan. “En de muren werden op hoogte aangeleverd.”

In het nieuwe systeem heeft de putvloer een helling in twee dimensies: 2,5 procent in de breedte en 1 procent in de lengte. Het bedrijf Gilleman klaarde de klus. De urine wordt afgevoerd naar gleuven die op hun beurt naar de centrale gang leiden. De mest wordt langs een apart systeem naar putten geschoven vanwaar hij wordt weggezogen naar een tussenopslag om daarna richting vergister gepompt te worden.

Per groep zijn er drie sorteersluizen voorzien. Die zijn van fabrikant Nedap, naar verluidt een primeur voor België.

Afgelopen maand werd er hard verder gewerkt aan het project om alles klaar te krijgen voor de opendeurdag.

De putvloer heeft een helling in twee dimensies: 2,5 procent in de breedte en 1 procent in de lengte.

Het AEA-systeem is gebaseerd op het evacueren van zowel de urine als de vaste mest uit de stal via een hellende vloer in de put onder de roosters waarop mestschuiven lopen.

“Gelukkig kregen we steun van overheden op verschillende niveau’s; nl. LNE (het provinciale niveau), ILVO, het departement Landbouw en Visserij en Inagro. En we ontvangen innovatiesteun”, valt Mieke hier in. “Anders hadden we allicht nooit doorgezet.”

De vergunning voor het project werd verleend op voorwaarde van erkenning als AEA-systeem. “Daar hebben we 2 à 3 jaar van de Provincie voor gekregen”, vertelt Mieke nog. “Mochten de metingen niet oké zijn, dan zal er nog techniek nageschakeld moeten worden.”

Grote groepen op brijvoer

Nog bijzonder aan de nieuwe vleesvarkensstal is dat de varkens in grote groepen worden gehouden. De bovenbouw, een realisatie van Buewisaert, meet 42 (2 x 21) bij 102 meter en zal vier diergroepen huisvesten. Per groep zijn er drie sorteersluizen voorzien. Die zijn – en dat is naar verluidt een primeur voor België – van fabrikant Nedap (via verdeler Limko). Onder de Nedap Pig Sorting werden de roosters extra gecoat.

Het stalklimaat wordt geregeld middels wandventielen. Deze techniek is in de nieuwe stal supplementair uitgerust met een drukmeting op beide gevels die een windcompensatieregeling aanstuurt.

Aan de dieren wordt brijvoer verstrekt. Omdat het grote groepen zijn gebeurt dit via leidingen per trog.

Pocketvergisting

Een tweede innovatief aspect van het project betreft het streven naar zelfvoorziening qua elektriciteit. Het centrum van de installatie betreft een aan de binnenzijde geïsoleerde betonnen tank met diameter 10 meter en hoogte 4 meter. Om de mest tot in de vergister te kunnen pompen zal aanleggen met dunne fractie wellicht nodig zijn.

Bedrijfsprofiel

Bart (40) en Mieke (38) Vanackere-Baekelandt baten in Ardoorie (West-Vlaanderen) een varkensbedrijf uit met 550 productieve zeugen in een vierwekensysteem (de productiegroepen tellen 106 à 108 zeugen). Bart nam het ouderlijke bedrijf in 1998 over.

In Koolskamp (5 km verderop) bouwen ze nu een nieuwe stal voor 5.200 vleesvarkens die in grote groepen (van momenteel zo’n 1.300 biggen) zullen worden gehouden. De locatie betreft het ouderlijke bedrijf van Mieke. Daar waren aanvankelijk zowel melkkoeien als zeugen en vleesvarkens gehuisvest. De zeugen gingen eerst de deur uit; 5 jaar geleden werd ook het melken stopgezet. Het afmesten van varkens was er dus nog de enige activiteit.

Nu wordt de site grondig aangepakt. De melkveestal uit 1991 wordt ingericht als keuken (voor het brijvoer en de verwerking van CCM en groenteresten). Behalve de nieuwe vleesvarkensstal wordt er ook nog een pocketvergister gebouwd. Bart en Mieke huwden in 2002 en zijn intussen de fiere ouders van een tweeling Lien en Lars (10). ←

Bart en Mieke Vanackere-Baekelandt

Na de vergister komt in elk geval nog een vijzelpers te staan om het digestaat te scheiden in een dunne en een dikke fractie. “Zo kan die laatste rechtstreeks naar een compostering”, vertelt Bart nog.

Groenteresten als varkensvoer

Een laatste innovatief deel van het project is de verwerking van groenteresten in het brijvoer. Hiermee pikken deze varkenshouders in op een techniek ontwikkeld door Vermeulen Construct, Agritron, ILVO en Inagro. *Varkensbedrijf* bracht eerder verslag van de opstart van een eerste dergelijke installatie op het bedrijf van Johan Lavens in Westrozebeke*.

Dit deel van het project behelst de bouw van een aantal kooktanks, leidingwerk voor warmterecuperatie, een opslagtank als warmtebuffer, een stortbunker en de aankoop van een aanhangwagen met beweegbare vloer.

Echter, deze installatie zal tegen de opendeurdag nog niet afgewerkt zijn. De biogasinstallatie zal er wel aan staan maar die dag nog niet operationeel zijn om de evidente reden dat er op dat moment op het bedrijf nog te weinig mest zal zijn.

Welkom op 2 november

De nieuwe vleesvarkensstal met het innovatieve AEA-systeem, sorteersluizen voor grote groepen, ventielventilatie en brijvoerinstallatie, zal wel vrij toegankelijk zijn.

Bart en Mieke heten eenieder welkom van 14 tot 18 uur. Noteer alvast het adres: Zwevezeelsestraat 117 te Koolskamp. ←

* Herlees ‘*Varkens op de hutsepot*’ *Feestelijke opening Agreon demohoeek bij AVOWest – Varkensbedrijf maart 2015.*